

A *Bartók Béla Férfikar* ritkán hallható művekkel nyugozta le a közönséget. Lakner Tamás vezetésével az Ének Szent István királyhoz, a Jelen-ti magát Jézus és Isten csodája c. alkotások nagy sikert arattak. *Zalay Dorottya* fuvolán a Három út előttem c. művet adta elő meggyőzően, tehetségesen.

A *Mecsek Kórus* a Norvég leányok, az Öregek és a Fölszállott a páva c. kórusművekkel a tőle megszokott igényességgel, drámaisággal énekelt, Kertész Attila Liszt-díjas karnagy irányításával.

A *Komlói Pedagógus Kórus* a Jövel Szentlélek Úristen és a ritkán hallható Mohács c. műveket rendkívül meggyőzően énekelte Szabó Szabolcs vezetésével. Majd Bárdos Lajos Jeremiás próféta c. műve következett, végezetül az Esti dal zárta igényes műsorukat.

A hallgatóság által is nagyra értékelt koncertet mi is összegezhette volna méltóbban, mint Kodály Zoltánnak Berzsényi Dániel versére írott, a Magyarokhoz c. kánonja. Az esten fellépő kórusok *Összkarát Tillai Aurél* professor emeritus dirigálta magas színvonalon.

Törtely Zsuzsa

Gondolatok Kodály Zoltán pécsi szobránál

Tisztelt Tisztességtevők! Kedves Egybegyűltek! Hölgyeim és Uraim!

Megtisztelő felkérésnek teszek eleget, amikor egy másik, tavaly kapott megtisztelő megbízatás eredményeként, mint a Magyar Kodály Társaság elnöke, helyesebben: a közgyűlés által előmunkásnak rendelt személy mondhatom el gondolataimat a Magyar Kultúra Napja alkalmából pécsi tagcsoportunk által szervezett, a Magyar Művészeti Akadémia támogatásának köszönhetően megvalósuló konferencia és kórushangverseny előtt, a 20. századi magyar zene, sőt az egyetemes magyar kultúra egyik legnagyobb alakjának, Kodály Zoltánnak a szobránál.

Kodály Zoltánt már életében sokan megvádolták azzal, s ez a vélekedés még tán ma is fel-feltűnik, hogy híveinek túlzott buzgalma mellett maga is erőteljesen hozzájárult ahhoz, hogy személye, életműve, eszmeisége szoborszerűen álljon előttünk – csakis csodálnivaló, megfellebbezhetetlen tekintélyként tekintünk rá.

Amikor *Varga Imre* szobrászművész megalkotta ezt a szobrot, még kivételesnek számított, hogy nem a megszokott módon, magas talapzatra helyezve ábrázolta a szoborrá formálendő nagy személyiséget. Talán éppen ezzel a művészi gesztussal, koncepcióval akarta jelezni: a nagy művész és gondolkodó is ember, közülünk való, bármennyire felettünk is állt tehetségével, sok év szorgos munkájával létrehozott sokágú életművével. Az ábrázolthoz nagyon is illő ábrázolásmód, hisz tudjuk:

Kodály nagy gyalogló és nagy sétáló volt. Számos, különböző életkorban készült fénykép és saját feljegyzései is tanúsítják ezt. Ifjúkori népzene gyűjtő barangolásairól, olykor merész hegyi útjairól, idős kori magányos vagy társas sétáiról ismerünk dokumentumokat. Amikor az ifjú muzikusoknak adott tanácsait megfogalmazta Schumann nyomán (a *Ki a jó zenész?* címen ismert beszédében) és más alkalmakkor is kifejtette, hogy ha más lehetősége nincs rá a szellemi munkát végző embernek, akkor legalább a természetben tett kiadós sétákkal kell megalapoznia, védenie testi-szellemi kondícióját, frissességét.

Aligha kell ebben a körben külön méltatnunk azt a hatalmas munkát, amelyet elvégzett. Zeneszerzői életművét, népzene-tudományi munkáját, a zenei nevelés és művelődés érdekében végzett tevékenységét. De elénk tolszik a kérdés: Minden napjainkban követjük-e, munkánkkal megbecsüljük-e ezt az örökséget? Méltó gondozói vagyunk-e?

Eljátszom a gondolattal, vajon úgy lenne-e, ahogy Arany Jánosnál olvashatjuk, amikor Toldi alakját megidézi:

„Ha most feltámadna, s eljöne közétek,
minden dögát szemfényvesztésnek hinnétek.”

Oly hatalmas és sokágú ez az örökség, hogy szinte el sem tudjuk képzelni: mindezt egyetlen ember hogyan tudta létrehozni. Nem a maga dicsőségére, hanem népe, nemzete gazdagodására.

Tovább víve a gondolatot: mi történne, ha – mint Leporello teszi Don Giovanni nevében a Komtur szobrával – meghívnám, s tényleg eljönne és számon kérné, hogyan sáfárcodunk a ránk bízott örökséggel, különösen a zenepedagógia terén. Vajon mit mondanánk? Szabadkozoznánk, mentegőznénk: Tanár úr, ez már más világ, mint a amelyben Önnek élnie s dolgoznia adatott; hiába élünk békében, a hétköznapi is tele vannak a munkánkat gátló tényezőkkel. Ma az ifjúságot annyi mindennel és oly mértékben bombázza a média, befolyásolja a mindenhol, mindenből áramló „zene”, amely messze van attól, aminek művelésére, terjesztésére Tanár úr tanításai nyomán felelősködünk! Ma annyi minden vonja el az ifjúságot az éltető, jó zene forrásaitól, hogy sokszor túlságosan küzdelmesnek, sőt reménytelennek érezzük a munkánkat.

Mi lehetne erre a válasza? Talán az: ne higgyük, hogy neki, nekik olyan könnyű volt, hiszen sok-sok társadalmi, anyagi és szakmai nehézséggel, ellenállással kellett megküzdenie, megküzdeniük. Egy megcsonkított országban, anyagi és társadalmi szempontból is nehéz helyzetben, egy világméretű gazdasági válság idején indította el tanítványaival, követőivel az ifjúsági kórusmozgalmat, alapozta meg a zenei nevelés – így vagy úgy, de mégis sikerekhez vezető és máig ható reformját. Éltette a töretlen hit, hogy előbb-utóbb sikerül megmozdítani a tespiteket, új életet vinni a zenei nevelés ügyébe.

A zeneműveken, tudományos munkán, programadó pedagógiai gondolatokon túl ez a szívós, meg nem rendülő elszántság és céltudatosság is példaként áll előttünk, hogy nem szabad feladni a küzdelmet.

A mai alkalmak, és a közelmúltban Pécsen és másutt megrendezett Kodály-hangversenyek és egyéb események azt mutatják, hogy ma is vannak elszánt és eredményes munkásai, gondozói az örökségnek. Ez reményt adhat a jövőre is. Szívből kívánom, hogy példamutató tevékenységüket a pécsi és környékbeli kollégák, kórusok, minden rendű és rangú muzsikások eredményesen, sokaknak örömet és gazdagodást jelentően folytathassák, legyenek a Kodály-örökség sikeres gondozói.

Ittész Mihály

A 2013. január 25-én a pécsi Szent István téren álló Kodály szobornál szabadon elmondott beszéd rekonstrukciója

A pécsi zenei élet „szigetteremtő embere” – a 80 éves *Ivasivka Máttyás*

tízezernél is több diákot nevelt a nálunk komolyan nevezett klasszikus zene, de tágabb értelemben a muzsika szeretetére. Emellett középiskolai és felnőtt kórusaival a magyar és az egyetemes zenetörténet értékeit szolgálva ért el itthon és külföldön sikereket.

Fél évszázada Kodály segítségével létrehozta az első pécsi közép fokú ének-zene tagozatot, s a Mester az ő kórusainak ajánlotta Mohács című utolsó nagy vegyeskari művét. A magyar zenész társadalomban pedig egyedülként olyan világhírű zeneszerzőkkel ápolt – műveik magyarországi bemutatói eredményező – kapcsolatot, mint Orff, Britten, Sztravinszkij, Hacsaturján, vagy Sosztakovics. Nem véletlen tehát, hogy kiváló írónk, Németh László „szigetteremtő embernek” nevezte Ivasivka Máttyást, akit január 24-én ünnepi hangversenyyel köszöntenek egykori tanítványai – köztük világhírű operaénekes, Kovács Kolos és Dr. Papp Lajos szívsebész – valamint a pécsi és baranyai kórusok színe-java.

Kovács Attila

Részlet az Eozin Magazin 2013.január 12-i számában megjelent laudációból, az egykori tanítvány, Bartók Béla-Emlékdíjas zenei szerkesztő tollából.

A Nemzetközi Kodály Társaság elnökségi ülése

Az 1973-ban alakult Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) minden évben megtartja elnökségi ülését. A két évenként más-más országban rendezett szimpóziummal egybekötve változó helyszíneken, köztes években pedig Budapesten.

Ebben az évben Budapestre várta elnökét *Michalis Patseas*, előző elnökét *Gilbert De Greeve*, ügyvezető titkárát *Bodacz Nagy Boróka* és 5 elnökségi tagját a Kodály Múzeum épülete, ahol *Kodály Zoltánné* szíves vendéglátását élveztük, és tanácskoztunk vendéglátónk – a Társaság Tiszteletbeli Elnöke – aktív, figyelmes és segítő részvételével.

Mivel sokan tudják, csak felidézni szeretném, hogy az elmúlt év tisztújító szavazása – melynek feladata az elnök, a külföldi alelnök, két igazgatósági tag és két könyvvizsgáló megválasztása volt – a Társaság élére *Michalis Patseas* juttatta az elnöki pozícióba. Az új elnök – aki előző években már az elnökség tagja volt – Kecskeméten tanult, ott vált a kodályi elvek követőjévé. Hazájában folytatja missziós tevékenységét a zenei nevelés területén, mint a Görög Kodály Társaság elnöke és az Athéni Kodály Intézet igazgatója. Az elnökség francia, kanadai, angol, amerikai és magyar tagjai egy-egy nemzet Kodály társaságát is képviselik.

Az elmúlt év munkájának áttekintésével kezdődött az ülés. Az elnök beszámolt a 10 éves Francia Kodály Társaság jubileumi rendezvényéről, valamint az állami támogatással Svájcban működő Studio Kodály-ban tett látogatásáról. Virágzó, élénken működő szervezetekről szolt a tudósítás. Örömteli hírként hallottuk, hogy a francia Társaság tagjai közül 25-en csatlakoztak a Nemzetközi Társasághoz.

15 különböző ország Kodály Társaságainak összefoglalóját hallhattuk az elmúlt év eseményeiről, amelyeknek nagy része elektronikus úton ju-